

Ügyszám: NAIH/2017/1961/18/H

Tárgy: Az OMV Hungária Kft. elektronikus megfigyelőrendszerek üzemeltetésével végzett adatkezelése

HATÁROZAT

Az **OMV Hungária Ásványolaj Kft.** (a továbbiakban: Kötelezett) (székhely: 1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 6-10. 5. em. 5/A.) (jogi képviselő: Gobert és Társa Ügyvédi Iroda, cím: 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 70-74.) adatkezelésével kapcsolatban indult fenti számú ügyben az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 61. § (1) bekezdés a), d) és g) pontjai alapján a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) az alábbi döntéseket hozza:

1) A Hatóság Kötelezettet felszólítja a következőkre:

- a) Küldje meg a franchise rendszerébe tartozó üzemanyag töltőállomásokon elhelyezett, a fizető vendégek hangját rögzítő mikrofonok leszerelésével megbízott alvállalkozó nyilatkozatát a leszerelési munkálatok valamennyi töltőállomásra vonatkozó befejezésével kapcsolatban.
- b) A töltőállomásokon kiépített elektronikus megfigyelőrendszert úgy állítsa be, hogy az a képfelvételeket a rögzítéstől számított három munkanap elteltével automatikusan törölje.
- c) A határozatban kifejtetteknek megfelelően módosítsa az adatkezelési szabályzatát az elektronikus megfigyelőrendszer üzemeltetésével kapcsolatban és a módosított szabályzatot küldje meg a Hatóság részére.
- d) Az elektronikus megfigyelőrendszerrel kapcsolatos tájékoztatást központilag egységesítse az egyes töltőállomásokon, továbbá részletesen tájékoztasson az érintett adatfeldolgozók személyéről. Az egységesített tájékoztatót küldje meg a Hatóság részére.
- e) A munkavállalókat külön is tájékoztassa arról, hogy az adatkezelés kizárólag vagyonvédelmi célokat szolgál.

A Kötelezett az esetlegesen megtett intézkedéseiről a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésére irányadó keresetindítási határidő lejártától számított 15 napon belül haladéktalanul értesítse a Hatóságot.

2) Az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt

Kötelezettet

**18.000.000 Ft, azaz tizennyolcmillió forint
adatvédelmi bírság
megfizetésére kötelezi**

Egyidejűleg az Infotv. 61. § (2) bekezdése értelmében elrendeli jelen határozatnak – azonosító adatokkal, de az üzleti titkot tartalmazó részek kitarásával – a Hatóság honlapján történő

nyilvánosságra hozatalát a hasonló jellegű adatkezelésekkel kapcsolatos piaci gyakorlat megfelelő irányba való előmozdítása érdekében.

A határozatban foglaltak végrehajtásáról, annak kézhezvételétől számított **30 napon belül Kötelezettnek értesítenie kell** a Hatóságot.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő **15 napon belül a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság központosított bevételek beszédése célelszámolási forintszámlája (10032000-01040425-00000000) javára kell megfizetni. Az összeg átutalásakor kérem, hivatkozzon a NAIH/2017/1961. BÍRS. számra.**

Ha a Kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását, a bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását.

3) Az adatvédelmi hatósági eljárást a **PÁZÓ 2003 Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.** (székhely: 2740 Abony, Tószegi út 40.) ügyfél vonatkozásában a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 31. § (1) bekezdés j) pontja alapján – mivel a hivatalbóli eljárás jogsértést nem tárt fel – megszünteti.

A hatósági eljárás kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről a Hatóság nem rendelkezik.

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított **30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát.** A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30.000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

I N D O K O L Á S

I. Az eljárás menete, a tényállás tisztázása:

1. Az eljárás alá vont cég profilja, fő tevékenységi köre

A Kötelezett 1991. január 17-án került megalapításra, gazdasági főtevékenysége üzemanyag ügynöki nagykereskedelmére és üzemanyag-töltő állomások franchise rendszerben történő üzemeltetésére terjed ki Magyarország egész területén. Kötelezett jelenleg Magyarországon 130 franchise bérlővel van szerződéses jogviszonyban és összesen 164 franchise benzinkutat üzemeltet ezen szerződéses jogviszonyokon keresztül. Kötelezett a nemzetközi OMV cégcsoport tagja.

2. A hatósági eljárás előzményei és a kapcsolódó vizsgálati ügy

Az adatvédelmi hatósági eljárás indításának alapját az képezte, hogy a Hatóság a Kötelezett által üzemeltetett töltőállomásokon megvalósuló mikrofonos hangrögzítési gyakorlattal kapcsolatban állampolgári panaszra tekintettel ügyszámon (korábbi ügyszám:) vizsgálati eljárást folytatott le az Infotv. 52-58. §-ában foglaltak alapján.

A vizsgálati eljárásban kivizsgált állampolgári panasz lényege, hogy Kötelezett franchise rendszerében üzemeltetett, 5000 Szolnok, Thököly út 91. szám alatt lévő töltőállomáson a kasszájánál mikrofon került elhelyezésre, amelyet a töltőállomáson tartózkodó fizető ügyfelek hangjának rögzítésére használnak. A panaszos szerint a hangfelvétel rögzítéséről szóló tájékoztatást a kút üzemeltetői nem helyezték el, a hangfelvételt erre irányuló kérése ellenére pedig nem adták neki ki.

A vizsgálati eljárás során a Kötelezett jogi képviselője a Hatóság megkeresésére adott válaszában előadta, hogy a hangfelvételek rögzítésének jogalapját az üzemanyagtöltő állomás területére belépő ügyfelek írásbeli figyelmeztetését és tájékoztatását követő hozzájárulása adja. A hangfelvételek rögzítésének célját a jogi képviselő a „kockázatok elkerülésében, a helyi lakosok biztonságában és a kárenyhítésben (vagyonvédelmi és biztonsági okok)” jelölte meg. A hangfelvételeket rögzítő mikrofont a POLSEC Biztonságtechnikai Kft. (1152 Budapest, Városcsúcs u. 3.) (a továbbiakban: POLSEC) telepítette a töltőállomás kasszapultjába. A mikrofon hangfelvételt rögzíteni a kamerafelvétel mellé. A hangfelvételeket tárolják 30 napig, azokat harmadik fél részére nem továbbítják.

A tárolt hangfelvételekhez való hozzáférés kizárólag a kútvezető részére engedélyezett, aki azokhoz a saját jelszavával férhet hozzá. A hangfelvételeket csak és kizárólag írásbeli rendőrségi vagy más hatósági megkeresés esetén adja ki Kötelezett töltőállomás üzemeltetésével megbízott alvállalkozója a kútvezető útján olyan módon, hogy a kútvezető a hatósági megkeresés tartalmának megfelelően kiírja az adatokat külső adathordozóra. Kötelezett elmondása szerint a töltőállomáson a panaszbeadványban foglaltakkal ellentétben kihelyezésre került figyelmeztetés és tájékoztató a hangfelvétel rögzítéséről. Ennek alátámasztására Kötelezett jogi képviselője megküldte a kihelyezett figyelmeztetőjelzésekről, valamint a mikrofonról készült fényképeket.

.....a PÁZÓ 2003 Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. (2740 Abony, Tószegi út 40.) (a továbbiakban: PÁZÓ)

Kötelezett tájékoztatása alapján az érintettek jogait a cég adatvédelmi nyilatkozatában foglaltaknak megfelelően biztosítja, amelyet mellékletben megküldött a válaszához. Az adatvédelmi nyilatkozat alapján az adatkezelés mindenkor a vásárló önkéntes hozzájárulásán alapul.

A Hatóság a vizsgálati ügy kapcsán többek között megállapította, hogy az elhelyezett kamerák által rögzített képfelvétel mellé hang rögzítése aránytalannak minősül a személyes adatok védelme szempontjából, mivel nem egyeztethető össze az Infotv. 4. §-a és a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Szvtv.) által megkívánt szükségesség és arányosság követelményével. A képfelvételek rögzítése mellé a hang rögzítése szinte minden esetben felesleges és így az elérendő céllal arányban nem álló adatkezelést eredményez.

A Hatóság ennek megfelelően felszólította a Kötelezettet, hogy szüntesse meg a hangrögzítési gyakorlatot, továbbá jelentse be a biztonsági kamerarendszert az adatvédelmi nyilvántartásba. A képrögzítési gyakorlattal kapcsolatban a Hatóság továbbá hivatkozott az Szvtv. 31. § (2) bekezdésére, amely alapján a Kft-nek a felvételeket három munkanapon belül törölnie kell.

A Hatóság a fentiekén kívül felszólította a Kötelezettet, hogy alakítsa ki az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) előírásainak megfelelően adatkezelési gyakorlatát és adatkezelési tájékoztatóját.

A Kötelezett jogi képviselője a fentiek után megküldte a Hatóság részére a megfigyelőrendszerrel kapcsolatos új adatkezelési tájékoztatót. A hangrögzítési gyakorlattal kapcsolatban előadta, hogy álláspontja szerint az, hogy a kassza környékén korlátozott hatósugárban hangrögzítés is történik, nem minősül az érintettek információs önrendelkezési joga szükségtelen és aránytalan korlátozásának tekintettel arra, hogy a vagyonforgalom a kasszáknál zajlik és emiatt a vagyonvédelem szükségessége értelemszerűen itt a legmagasabb, ami indokolja a képfelvétel mellett a hangrögzítés alkalmazását is. Emellett a kép- és hangfelvételek tárolási idejével kapcsolatban az Szvtv. 31. § (3) bekezdés c) pontja alapján a felvételek tárolási idejét 30 napban jelölte meg, mivel elmondása szerint a töltőállomások kasszáinál jelentős készpénz/bankkártya forgalom bonyolódik, a bankkártyával történő visszaélések pedig jellemzően csak az érintett távozását követően derülnek ki.

A Hatóság a Kötelezett fenti állásfoglalásával kapcsolatban előadta, hogy továbbra is aránytalanok tartja a vagyonvédelmi célból történő hangrögzítési gyakorlatot, továbbá az Szvtv. előírásaival ellentétesnek a felvételek 30 napig történő tárolását. A Hatóság a fentiekben túl a Kötelezett által módosított adatkezelési tájékoztatóhoz is megjegyzéseket fűzött. A Hatóság ismételten felszólította Kötelezettet adatkezelési gyakorlatának a törvényi előírásoknak megfelelő kialakítására és a mikrofonos hangrögzítés megszüntetésére.

A Hatóság második felszólítására a Kötelezett 2017. március 10-én érkezett válaszlevelében reagált, amelyben továbbra sem értett egyet a felszólításban foglaltakkal. A mikrofonos hangrögzítést vagyonvédelmi célból továbbra is szükséges és arányos adatkezelésnek jelölte meg, a felvételek tárolásának idejét – a Hatóság felszólításával ellentétben – pedig az Szvtv. 31. § (4) bekezdés a) pontjára hivatkozva felemelte 60 napra. A Kft. válaszában hivatkozott a szükségesség tekintetében a legújabb nyomozóhatósági gyakorlatra, a tárolás idejével kapcsolatban pedig a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 6. § (1) bekezdés 87. pont e) alpontjára. A Kft. véleménye szerint továbbá a Hatóság vizsgálati eljárása során nem tartotta be a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) bizonyos alapvető rendelkezéseit.

A Kötelezett a legújabb nyomozóhatósági gyakorlat alátámasztására mellékelte a Rendőrkapitányság ... számú lefoglalás elrendeléséről szóló határozatát. A határozat a szám alatt lévő OMV töltőállomás „biztonsági kamera felvétele hang és képfelvételei” lefoglalását rendeli el a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 151. § (2) bekezdése alapján dátummal. A határozat indokolása szerint a lefoglalás célja egy utcán parkoló személygépkocsiból eltulajdonított különböző vagyontárgyak (laptop, merevlemez, személyes holmik stb.) felkutatásához bizonyítékok keresése. Mivel a gépjárműből eltulajdonított papírokat a fenti OMV benzinkút mellett találták meg, ezért megalapozottan feltehető, hogy a kút biztonsági kamerafelvételein látható a bűncselekmény elkövetője, ezért a kamerafelvételek lefoglalása szükséges. Kötelezett a fentiekben túl nem támasztotta alá további érvekkel, vagy bizonyítékokkal azon állítását, hogy egy töltőállomás mellett fellelt – a bűncselekménnyel összefüggésbe hozható – dokumentumokat elhagyó személyről készült külső kamerafelvételek mellett miért elengedhetetlenül szükséges a benzinkút belső terében, a kasszáinál fizető vendégek hangjának rögzítése a nyomozás során történő bizonyítás érdekében.

A Kötelezett válaszában továbbá a többi magyarországi töltőállomás-üzemeltető vállalat, bevett gyakorlatára is hivatkozott a mikrofonos hangrögzítéssel kapcsolatban. Ezen állítását azzal igyekezett alátámasztani, hogy a Hatóság nyilvántartási számon az adatvédelmi nyilvántartásba bejegyezte a „elektronikus megfigyelés – kamerázás” megnevezésű adatkezelését. A Kötelezett állítása szerint a nyilvántartásba bejegyzéssel a Hatóság így „jóváhagyta” a által folytatott jogsértő gyakorlatot, bármilyen vizsgálati vagy hatósági eljárás indítása nélkül.

3. A lefolytatott hatósági eljárás menete és körülményei

a) A Hatóság a fentiekben ismertetett problémák miatt a Kötelezett elektronikus megfigyelőrendszerrel végzett adatkezelési gyakorlatának további átfogó vizsgálata érdekében hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indított az Infotv. 60. § (1) bekezdése alapján, amelyről NAIH/2017/1961/H. ügyiratszámom értesítette Kötelezettet. Az értesítéssel egyidejűleg a Hatóság NAIH/2017/1961/2/H. számú végzésével a tényállás tisztázása érdekében felszólította a Kötelezettet különböző kérdések megválaszolására, továbbá dokumentumok szolgáltatására.

A Kötelezett a végzésre a megszabott – egyszer a jogi képviselő kérésére a Hatóság által meghosszabbított – határidőn belül válaszolt. Válaszában előadta, hogy a kasszapult mikrofonjainak telepítése-ben kezdődött került telepítésre. A Kötelezett a Hatóság felszólítása ellenére nem jelölte meg töltőállomásonként és időpontonként az egyes mikrofonok felszerelési idejét, azonban tájékoztatta arról a Hatóságot, hogy az adatvédelmi hatósági eljárásról való tudomásszerzést követően utasítást adott a teljes mikrofon eszközállomány működésének leállítására az összes OMV üzemanyagtöltő állomáson Magyarország teljes területén. Tájékoztatása szerint a teljes eszközállomány üzemem kívül kerül legkésőbb 2017. június 5. napjáig. Az eszközök leállítását a POLSEC végzi el a Kötelezett utasításai alapján. Az utasítás végrehajtásáról Kötelezett megküldte a POLSEC nyilatkozatát, mely szerint az OMV üzemanyagtöltő állomásokon a cég az általuk üzemeltetett kamerarendszerek hangrögzítését 30 napos határidővel üzemem kívül helyezi.

b)

.....

c) A Kötelezett válaszához csatolta a töltőállomásokon kihelyezett „Tájékoztató” megnevezésű dokumentumot, amellyel a töltőállomások területére belépő személyeket tájékoztatja az állomások területén kiépített kép- és hangfelvételeket rögzítő biztonsági kamerarendszer működéséről. A tájékoztatóban adatkezelőként a Kötelezett lett megjelölve.

A kamerarendszeren keresztül rögzített felvételeken látható személyes adatok kezelésének jogalapját a dokumentum az Szvtv. 26. § (1) bekezdés e) pontjában és 31. § (4) bekezdésében jelöli meg. A tájékoztató szerint az elektronikus megfigyelés célja a létesítmény védelme és vagyonvédelem, és különösen a pénzügyi szolgáltatást és kiegészítő pénzügyi szolgáltatást folytatóknak a feladataik ellátásához szükséges magánterület védelme. A töltőállomás kizárólag azon helyisége, melyben a kassza található, ebből a célból hangrögzítéssel is biztosított helyiség. A felvételek tárolásának ideje a tájékoztató szerint az Szvtv. 31. § (4) bekezdés a) pontja alapján 60 nap. A felvételek zárt rendszeren keresztül kerülnek rögzítésre és kifejezetten erre a célra kialakított biztonsági helyiségben kerülnek tárolásra. A dokumentum a fentiekben túl részletes tájékoztatást tartalmaz az érintetteket az Infotv. alapján megillető jogokról.

d) A Kötelezett válaszában a fentiekben túl továbbá előadta, hogy a kasszapult környékén korlátozott hatósugárban történő hangrögzítésAz indokokat részletesebben a Kötelezett a válaszában nem fejtette ki. Egyes esetekben a Kötelezett hozzájárulását adta....., más esetekben a Kötelezett döntött ugyanezen indokokra és igényekre tekintettel az eszközök felszereléséről.

A Kötelezett a Hatóság kérdésére a rendszer technikai kialakítása és a rögzített felvételekhez való hozzáférés tekintetében hivatkozott az adatvédelmi hatósági eljárást megelőző vizsgálati

eljárásban tett nyilatkozatára, amely alapján a mikrofon hangfelvételt rögzíteni a kamerafelvétel mellé. A hangfelvételeket egy zárt informatikai rendszerben tárolják a meghatározott határidő leteltéig (jelen esetben 60 nap), azokat harmadik fél részére nem továbbítják..... A tárolt hangfelvételekhez való hozzáférés kizárólag a kútvezető részére engedélyezett, aki azokhoz a saját jelszavával férhet hozzá.

e) A Hatóság azon kérdésére,

A Kötelezettnek továbbá nem állnak rendelkezésére olyan adatok sem, hogy a mikrofonnal felszerelt töltőállomásokon mekkora volt a munkavállalói létszám és a személyzet közül hány személy dolgozott a kasszáknál, ahol a hangjuk a fizető ügyfelekkel együtt rögzítésre kerülhetett. Kötelezett hivatkozott arra, hogy

A Kötelezett nem tudott azzal kapcsolatban adatokkal szolgálni a Hatóság kérésére, hogy a 2015-2016-os években a nyomozóhatóságok összesen hány alkalommal fordultak adatszolgáltatási kérelemmel a Kötelezethez a mikrofonok által rögzített hangállományok kikérése érdekében.

A Kötelezett a Hatóság kérése ellenére nem jelölte meg, hogy a mikrofonnal felszerelt töltőállomásokon a 2016-os évben töltőállomásra lebontva mekkora volt a pénzforgalom, csupán nyilatkozatot tett..... Ezt a nyilatkozatot konkrét bizonyítékokkal nem támasztotta alá.

Végül a Kötelezett a Hatóság kérésére megküldte 2015. évi eredménykimutatását, a nemzetközi OMV csoport éves nettó árbevételével kapcsolatos adatok azonban nem álltak rendelkezésére. A Kötelezett kérte továbbá a Hatóság rendelkezésére bocsátott valamennyi dokumentum és a válaszokban közölt információ üzleti titokként való kezelését, továbbá a Ket. 41. § (1) bekezdése alapján az ügyben hatósági közvetítő igénybevételét.

f) A Hatóság a fentiek után NAIH/2017/1961/6/H. számú végzésével a tényállás további tisztázása érdekében ismét felhívta a Kötelezettet különböző kérdések megválaszolására és iratszolgáltatásra. A Kötelezett a végzésre a megszabott határidőn belül válaszolt.

A Hatóság kérte, hogy a Kötelezett jelölje meg, hogy azon nyilatkozatát milyen információkra alapítja, hogy a töltőállomások átlagos napi pénzforgalma, továbbá küldje meg az állítást alátámasztó dokumentumokat, kivonatokat és statisztikákat.

A Kötelezett 2017. július 15-én kelt válaszlevelében a Hatóság felhívása ellenére ezen állítását konkrétumokkal nem támasztotta alá, azonban előadta, hogy mivel a töltőállomásokon az ügyfelek részéről rendszeresen bankkártyával történik a fizetés az igénybe vett szolgáltatásokért, ezért az ilyen elektronikus fizetési rendszer elérhetővé tétele álláspontja szerint pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásának minősül a részéről, amely a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 6. § (1) bekezdés 87. pont e) alpontjának fogalom-meghatározása alá esik. Az ilyen szolgáltatások nyújtása esetén pedig az Szvtv. 31. § (4) bekezdésének a) pontja 60 napos megőrzési időt engedélyez az elektronikus megfigyelő rendszer által rögzített felvételekkel kapcsolatban. A Kötelezett álláspontja szerint emiatt a Hatóság pénzforgalomra vonatkozó kérdése jogi relevanciáját veszítette, mivel annak a felvételek tárolása esetében az Szvtv. 31. § (3) bekezdés c) pontjának megvalósulása esetén lenne csak jelentősége.

A Kötelezett a Hatóság kérésére közölte, hogy összesen 130 franchise bérlővel van szerződési jogviszonyban és összesen 164 franchise kút üzemel a vele való szerződéses jogviszonyokon keresztül.

A Hatóság NAIH/2017/1961/6/H. számú végzésével felhívta a Kötelezett figyelmét, hogy előző válaszában az eljárás során kezelt adatok üzleti titokként való kezelésével összefüggésben nem konkrét adatokat, hanem az eljárás során keletkezett valamennyi dokumentumot nyilvánította üzleti titoknak, a ténybeli indokok ismertetése nélkül. A Hatóság ezért kérte, hogy valamennyi dokumentumban jelölje meg a Kötelezett azon adatokat, amelyeket üzleti titoknak tekint, továbbá ahhoz fűződő nyomós érdekét is ismertesse, amely ezen adatok zártan kezeléséhez fűződik. A Kötelezett ezért 2017. július 15-én kelt válaszlevelében megjelölte az üzleti titoknak nyilvánítandó adatkört és ismertette erre vonatkozó indokait.

.....

A Hatóság NAIH/2017/1961/8/H. számú végzésével a Kötelezett hatósági közvetítő kirendelésére vonatkozó kérelmét elutasította, mivel annak jogszabályi feltételei nem álltak fent az ügyben.

g) A Hatóság az eljárásba ügyfélként bevonta PÁZÓ-t NAIH/2017/1961/7/H. számú végzésével és egyidejűleg különböző kérdések megválaszolására és iratszolgáltatásra szólította fel. PÁZÓ a végzésre határidőben válaszolt és tájékoztatta a Hatóságot, hogy az 5000 Szolnok, Thököly út 91. szám alatti töltőállomáson kívül nem üzemeltet más töltőállomást.

Ezen felül PÁZÓ a Hatóság felhívására megküldte az általa üzemeltetett töltőállomáson kiépett elektronikus megfigyelőrendszer összes térfigyelő kamerája által közvetített képet pillanatfelvételen. A kameraképek alapján megállapítható, hogy egy kamera közvetít képet a kasszapultról és az előtte, illetve mögötte található közvetlen környezetről. Egy további kamera a töltőállomás belső üzlethelyiségét figyeli meg, további hét kamera látószöge pedig a külső helyszínekre irányul. PÁZÓ tájékoztatása alapján a hangrögzítő berendezés 2016. április 18-án került felszerelésre..... A felszereléssel kapcsolatban dokumentáció nem áll rendelkezésre. A mikrofont végül 2017. június 5-én üzemem kívül helyezte a Kötelezett partnere, a POLSEC.

PÁZÓ a Hatóság felhívására ellenére nem adott arról tájékoztatást, hogy a Bt. által üzemeltetett töltőállomáson a 2016-os évben mekkora volt az átlagos napi pénzforgalom, továbbá, hogy a pénzforgalom mekkora része történt készpénzes fizetéssel, és mekkora elektronikus úton.

PÁZÓ a fentiekén túl tájékoztatta a Hatóságot, hogy a töltőállomáson az állandó dolgozói létszám három fő, ők dolgoznak a kasszában. A munkavállalók belépésük előtt tájékoztatást kapnak a töltőállomáson folytatott hang- és képrögzítésről az OMV adatvédelmi tájékoztatója formájában. Ez a szabályzat kinyomtatott formában folyamatosan elérhető számukra a töltőállomáson is.

PÁZÓ végül arról is tájékoztatta a Hatóságot, hogy a helyileg illetékes Szolnoki Rendőrkapitányság gyakorlata a kamerafelvételekkel kapcsolatban az, hogy nyomozás esetén a helyszínen megjelennek és a töltőállomáson nézik meg a felvételeket. Dokumentált lefoglalásra az elmúlt években nyomozóhatóságok által nem került sor.

h) A Hatóság a fentiek után NAIH/2017/1961/11/H. számú 2017. június 30-án kelt végzésével a tényállás további tisztázása érdekében ismét felhívta a Kötelezettet különböző kérdések megválaszolására és iratszolgáltatásra. A Kötelezett a végzésre a megszabott határidőn belül válaszolt.

A Hatóság kérte, hogy a Kötelezett pontosítsa, hogy POLSEC a töltőállomásokon üzemeltetett elektronikus megfigyelőrendszerek vonatkozásában adatfeldolgozóként milyen feladatokat lát el és a rendszer telepítésén, beállításán és karbantartásán kívül végez-e más tevékenységet. Kötelezett erre csupán azt a választ adta, hogy a POLSEC a korábban megküldött keretszerződésben foglaltakon kívül más tevékenységet nem lát el.

A Hatóság arra a kérdésre is választ várt, hogy a POLSEC rendelkezik-e az Szvtv. 1. § (3) bekezdésében felsorolt munkakörök ellátásához szükséges, az Szvtv. 5. §-ának megfelelő jogosítvánnyal. A Kötelezett erre a kérdésre – a válaszadási határidő a Hatóság általi meghosszabbítását követően – megküldte aRendőrkapitányság által kiállítotthatósági bizonyítványt POLSEC vagyónvédelmi rendszer szerelői tevékenységének bejelentéséről. A fentiekből kitűnik, hogy a töltőállomásokon az elektronikus megfigyelőrendszerek kiépítésekor a POLSEC nem rendelkezett még a hatósági bizonyítvánnyal, azt valószínűleg csak az adatvédelmi hatósági eljárás hatására szerezte be.

A Kötelezett a Hatóság felhívására nyilatkozott arról, hogy valamennyi töltőállomáson a POLSEC építette ki és üzemelteti az elektronikus megfigyelőrendszereket. Más alvállalkozóval a POLSEC-en kívül a Kötelezett nem áll kapcsolatban az elektronikus megfigyelőrendszerek üzemeltetése kapcsán. Minden, a Kötelezett érdekkörébe tartozó töltőállomáson kiépítésre került elektronikus megfigyelőrendszer, azonban az egyes kutak eltérő jellegénél fogva a rendszerek töltőállomásonként eltérhetnek. A Kötelezett a fentiekben túl nem írja elő a töltőállomások franchise üzemeltetőinek az Szvtv. 5. §-a szerinti jogosítvány beszerzését, és tudomása szerint azok nem is rendelkeznek ilyennel.

i) A Hatóság NAIH/2017/1961/13/H. számú végzésével a Kötelezett által korábban megjelölt adatok és információk üzleti titokként történő kezeléséről rendelkezett, kivéve a POLSEC nevét és nyilvánosan elérhető cégadatait. A cégadatok üzleti titokként történő kezelésére azért nem került sor, mivel Kötelezett válaszaiban a POLSEC-et adatfeldolgozóként jelölte meg. Az adatfeldolgozó személyéről az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapján az érintettet tájékoztatni kell, így ezen nyilvános információ üzleti titokként nem kezelhető.

j) A Hatóság végül NAIH/2017/1961/14/H. számú végzésében a tényállás további tisztázása érdekében ismét felhívta a Kötelezettet különböző kérdések megválaszolására. A Kötelezett a végzésre a megszabott határidőn belül válaszolt.

A Kötelezett válasza szerint a töltőállomásokon üzemelő elektronikus megfigyelőrendszerhez az adatvédelmi tájékoztatóban felsorolt személyek férnek hozzá. E szerint a rögzített adatokat jogosult megismerni a rendszer üzemeltetője (POLSEC), az adott töltőállomás üzemeltetője (franchise bérlő kútvezetője) és a személy- és vagyónvédelmi tevékenységet végző személy az egyes erre jogszabály alapján feljogosított hatóságokon kívül.

A Kötelezett azt is előadta a Hatóság kérdésére, hogy a rögzített felvételekhez történő egyes hozzáférések naplózása időpont és felhasználói fiók megjelöléssel történik a rendszerben. A naplófájlokhoz csak a POLSEC fér hozzá, amelyek 30 napig tárolódnak.

II. Az eljárás során vizsgált dokumentumok:

1. A Kötelezett által a Hatóság rendelkezésére bocsátott fényképfelvételek a töltőállomásokon kihelyezett kamerás megfigyelésre figyelmeztető jelzésekről
2. OMV Hungária Kft. Etikai Kódexe (2009)
3. OMV Hungária Kft. (általános) adatvédelmi nyilatkozata (2013. 07. 15.)
4. Határozat lefoglalás elrendeléséről
5. POLSEC Biztonságtechnikai Kft. nyilatkozata (2017. 05. 05.)
6.
7.
8. Tájékoztató a töltőállomásokon történő kép- és hangfelvételeket rögzítő biztonsági kamerarendszer működéséről (legutolsó verzió: 2017. 06. 15.)
9.
10. Hatósági bizonyítvány.....

III. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: „személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés”,

Az Infotv. 3. § 7. pontja értelmében „hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez”,

9. pontja szerint „adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az általa megbízott adatfeldolgozóval végrehajtatja”;

10. pontja szerint „adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése”.

17. pontja szerint „adatfeldolgozás: az adatkezelési műveletekhez kapcsolódó technikai feladatok elvégzése, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszköztől, valamint az alkalmazás helyétől, feltéve hogy a technikai feladatot az adaton végzik.”

18. pontja szerint „adatfeldolgozó: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely szerződés alapján - beleértve a jogszabály rendelkezése alapján kötött szerződést is - adatok feldolgozását végzi.”

Az Infotv. 4. §-a alapján: „(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell

felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető.

Az Infotv. 5. § (1) bekezdése alapján:

„Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).”

Infotv. 10. § (1) bekezdése alapján *„Az adatfeldolgozónak a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit e törvény, valamint az adatkezelésre vonatkozó külön törvények keretei között az adatkezelő határozza meg. Az általa adott utasítások jogszerűségéért az adatkezelő felel.”*

Az Infotv. 20. §-a alapján *„(1) Az érintettel az adatkezelés megkezdése előtt közölni kell, hogy az adatkezelés hozzájáruláson alapul vagy kötelező.”*

„(2) Az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.”

Az Szvtv. 1. § (1) bekezdés a)-b) pontjai alapján *„e törvény hatálya az egyéni vállalkozóként, illetve az egyéni cég vagy gazdasági társaság keretében (a továbbiakban együtt: vállalkozás), valamint a személyesen végzett a) személy- és vagyonvédelmi tevékenységre, b) vagyonvédelmi rendszert tervező és szerelő tevékenységre (a továbbiakban: tervező-szerelő tevékenység) [...] terjed ki.”*

Az Szvtv. 1. § (4) bekezdése alapján *„e törvény alkalmazásában tervező-szerelő tevékenységnek minősül az elektronikai vagy mechanikai vagyonvédelmi rendszerek tervezése, telepítése, szerelése, üzemeltetése, felügyelete, karbantartása, javítása, ideértve a rögzítés nélküli, megfigyelési céllal üzemeltetett vagy - törvény felhatalmazása alapján - a hang- vagy képrögzítést is lehetővé tevő elektronikus megfigyelőrendszer (a továbbiakban: térfelügyeleti rendszer), továbbá a beléptető rendszer és a betörésjelző rendszer létesítésének, karbantartásának, illetve a térfelügyeleti rendszerhez és a távfelügyeleti rendszerhez kapcsolódó reagálószolgálat működésének körében végzett tevékenységet is.”*

Az Szvtv. 5/A. § (3) bekezdése alapján *„a vállalkozás köteles a tervező-szerelő vagy magánnyomozói tevékenység végzésére irányuló szándékát - a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint - a rendőrségnek bejelenteni.”*

Az Szvtv. 26. § (1) bekezdés e) pontja alapján *„a vagyonőr a megbízó közterületnek nem minősülő létesítményének őrzése során jogosult: elektronikai vagyonvédelmi rendszert alkalmazni.”*

Az Szvtv. 30. §-a alapján „(1) a vagyonőr az elektronikus megfigyelőrendszer működése útján kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt a kötelezettségeit meghatározó szerződés keretei között, a szerződésből fakadó kötelezettségei teljesítése céljából, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény szerinti adatvédelmi jogok érvényesítése mellett, illetve e törvényben meghatározott korlátozó rendelkezések betartásával készíthet, illetve kezelhet. E tevékenysége során vagyonőrzési feladatokat ellátó személy adatkezelőnek minősül.

(2) A vagyonőr elektronikus megfigyelőrendszert kizárólag magánterületen, illetve a magánterületnek a közönség számára nyilvános részén alkalmazhat, ha ehhez a természetes személy kifejezetten hozzájárul. A hozzájárulás ráutaló magatartással is megadható. Ráutaló magatartás különösen, ha az ott tartózkodó természetes személy a magánterület közönség számára nyilvános részén a 28. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően elhelyezett ismertetés ellenére a területre bemegy, kivéve, ha a körülményekből egyértelműen más következik.” [...]

Az Szvtv. 31. §-a alapján „(1) Az elektronikus megfigyelőrendszernek kép-, hang-, vagy kép- és hangrögzítést is lehetővé tevő formája az emberi élet, testi épség, személyi szabadság védelme, a veszélyes anyagok őrzése, az üzleti, fizetési, bank- és értékpapírtitok védelme, valamint vagyonvédelem érdekében alkalmazható, ha a megbízás teljesítése során fennálló körülmények valószínűsítik, hogy a jogsértések észlelése, az elkövető tettenérése, illetve e jogsértő cselekmények megelőzése, azok bizonyítása más módszerrel nem érhető el, továbbá e technikai eszközök alkalmazása elengedhetetlenül szükséges mértékű, és az információs önrendelkezési jog aránytalan korlátozásával nem jár.

(2) A rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt felhasználás hiányában legfeljebb a rögzítéstől számított három munkanap elteltével meg kell semmisíteni, illetve törölni kell.

(3) A rögzített kép-, hang, valamint kép- és hangfelvételt felhasználás hiányában legfeljebb a rögzítéstől számított harminc nap elteltével meg kell semmisíteni, illetve törölni kell, ha a rögzítésre

a) nyilvános rendezvényen az emberi élet, testi épség, személyi szabadság védelme,

b) nyilvános rendezvényen, közforgalmú közlekedési eszköz állomásán, megállóhelyén (pl. vasútállomáson, repülőtéren, metrómegállóban) terrorcselekmény és közveszélyokozás megelőzése,

c) a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szerint legalább jelentős értékű pénz, értékpapír, nemesfém, drágakő biztonságos tárolása, kezelése, szállítása,

d) a veszélyes anyagok őrzése érdekében kerül sor.

(4) A rögzített kép-, hang, valamint kép- és hangfelvételt felhasználás hiányában legfeljebb a rögzítéstől számított hatvan nap elteltével meg kell semmisíteni, illetve törölni kell, ha a rögzítés célja

a) a pénzügyi szolgáltatást, kiegészítő pénzügyi szolgáltatást,

b) jelzálog-hitelintézet tevékenységet,

c) befektetési szolgáltatási, tőzsdei tevékenységet,

d) értékpapírok letéti őrzését, értékpapír letétkezelését,

e) elszámolóházi tevékenységet,

f) biztosítási, biztosításközvetítői, biztosítási szaktanácsadási tevékenységet,

folytatóknak a feladataik ellátásához szükséges, közönség számára nyilvános magánterületének védelme.”

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 9. § szerint:

(1) A munkavállaló és a munkáltató személyiségi jogainak védelmére, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42-54.

§-át kell alkalmazni azzal, hogy a Ptk. 2:52. § (2) és (3) bekezdése, valamint 2:53. §-a alkalmazásakor e törvény kártérítési felelősségre vonatkozó szabályai az irányadók.

(2) A munkavállaló személyiségi joga akkor korlátozható, ha a korlátozás a munkaviszony rendeltetésével közvetlenül összefüggő okból feltétlenül szükséges és a cél elérésével arányos. A személyiségi jog korlátozásának módjáról, feltételeiről és várható tartamáról a munkavállalót előzetesen tájékoztatni kell.

(3) A munkavállaló a személyiségi jogáról általános jelleggel előre nem mondhat le. A munkavállaló személyiségi jogáról rendelkező jognyilatkozatot érvényesen csak írásban tehet.

Az Mt. 10. § szerint:

„(2) A munkáltató köteles a munkavállalót tájékoztatni személyes adatainak kezeléséről. A munkáltató a munkavállalóra vonatkozó tény, adatot, véleményt harmadik személlyel csak törvényben meghatározott esetben vagy a munkavállaló hozzájárulásával közölhet.

(3) A munkaviszonyból származó kötelezettségek teljesítése céljából a munkáltató a munkavállaló személyes adatait - az adatszolgáltatás céljának megjelölésével, törvényben meghatározottak szerint - adatfeldolgozó számára átadhatja. Erről a munkavállalót előzetesen tájékoztatni kell.”

Mt. 11. § szerint:

(1) A munkáltató a munkavállalót csak a munkaviszonnyal összefüggő magatartása körében ellenőrizheti. A munkáltató ellenőrzése és az annak során alkalmazott eszközök, módszerek nem járhatnak az emberi méltóság megsértésével. A munkavállaló magánélete nem ellenőrizhető.

(2) A munkáltató előzetesen tájékoztatja a munkavállalót azoknak a technikai eszközöknek az alkalmazásáról, amelyek a munkavállaló ellenőrzésére szolgálnak.

A Hpt. 1. §-a alapján: „(1) bekezdés a) pont: e törvény rendelkezései alkalmazandóak: a Magyarország területén végzett, e törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási és bankképviselési tevékenységre, önkéntes intézményvédelemre, valamint betétbiztosításra.” [...]

„(2) bekezdés a) pont: e törvény rendelkezései alkalmazandóak a pénzügyi intézmények Magyarország területén történő alapítására, létesítésére, működésére.”

A Hpt. 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján „pénzügyi szolgáltatás a következő tevékenységek üzletszerű végzése forintban, devizában vagy valutában: d) pénzforgalmi szolgáltatás nyújtása.”

A Hpt. 6. § (1) bekezdés 87. pont e) alpontja alapján „pénzforgalmi szolgáltatás: a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz - ide nem értve a csekket és az elektronikus pénzt - kibocsátása, valamint elfogadása.”

A Hpt. 7. §-a alapján „(1) pénzügyi intézmény a hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás.

„(2) A 3. § (1) bekezdésében meghatározott pénzügyi szolgáltatást - ha törvény eltérően nem rendelkezik - kizárólag pénzügyi intézmény végezhet.”

IV. Megállapítások:

1. A kezelt személyes adatok köre

Az elektronikus megfigyelő rendszer útján rögzített és kezelt kép- és hangfelvételek az Infotv. 3. § 2. pontjára tekintettel személyes adatnak minősülnek, mivel azok az érintettel, jelen esetben a Kötelezett franchise rendszerében üzemeltetett töltőállomásokon tartózkodó ügyfelekkel és munkavállalókkal kapcsolatba hozhatóak, és azokból különböző következtetések vonhatóak le rájuk

nézve. Az elektronikus megfigyelőrendszereken keresztüli kép- és hangfelvétel készítése az Infotv. 3. § 10. pontja szerint adatkezelésnek minősül, amennyiben azon természetes személyek adatai kerülnek rögzítésre.

2. Az adatkezelő és az adatfeldolgozó személye és felelősségük

a) Az adatkezelő és adatfeldolgozók személyének elkülönítése

A Hatóság az adatkezelői és adatfeldolgozói minőség megállapításakor irányadónak tekintette a 95/46/EK Irányelv 29. cikke alapján létrehozott Adatvédelmi Munkacsoport (a továbbiakban: Adatvédelmi Munkacsoport) 1/2010. számú véleményét az „adatkezelő” és az „adatfeldolgozó” fogalmáról (a továbbiakban: WP29 vélemény).¹

Az Infotv. 3. § 9. pontja és a WP29 vélemény értelmében az a fél minden esetben adatkezelőnek minősül, aki az adatkezelés vagy adatfeldolgozás célját meghatározza, de facto ezt a döntést meghozza. A Kötelezett döntött az elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazásáról és annak célját is ő határozta meg. Ezt alátámasztja, hogy a Kötelezett franchise-rendszerében

A Kötelezett tájékoztatásai alapján az egyik lehetőség, hogy közvetlenül a Kötelezett dönt a rendszer telepítéséről egy adott töltőállomáson, de az is előfordult, hogy

A hangrögzítést is lehetővé tevő elektronikus megfigyelőrendszer telepítésének és beüzemelésének jóváhagyásával kapcsolatban a végső döntést tehát minden esetben a Kötelezett hozza meg. Az elektronikus megfigyelőrendszerhez készített és a töltőállomásokon is kihelyezett tájékoztatóban is a Kötelezett került adatkezelőként megjelölve. A Kötelezett adatkezelői minőségét a fentiekén túl megerősíti azon tény is, hogy az eljárás során tett nyilatkozatai szerint a hangrögzítésre is alkalmas elektronikus megfigyelőrendszert minden érintett töltőállomáson ugyanaz a megbízott alvállalkozója, a POLSEC telepítette és üzemelteti,

A Kötelezett franchise rendszerében a vele szerződött bérlők az elektronikus megfigyelőrendszer adatkezelése tekintetében nem rendelkeznek önálló döntéshozatali jogosultsággal, így adatkezelői minőséggel, az adatkezelési folyamatokat és fő döntéseket tehát a Kötelezett tervezi és hozza meg. A Kötelezett határozott a kamerarendszer beüzemeléséhez szükséges eszközök beszerzéséről, azoknak a meghatározott célra az egyes franchise kutakon való felszereléséről és üzembe helyezéséről, amelyetPOLSEC végzett el. A Kötelezett így a személyes adatokat kezelő elektronikus megfigyelőrendszert saját döntése,alapján üzemelteti. A kamerarendszer adatkezelési szabályzatát is a Kötelezett fogalmazta meg. Ezekre tekintettel a Kötelezettet kell adatkezelőnek tekinteni a konkrét jogviszonyban.

b) Az adatfeldolgozók feladatai

A jogviszonyban adatfeldolgozói feladatokat a Kötelezett megbízása alapján mind a töltőállomásokat a franchise rendszer keretei között üzemeltető franchise bérlők, mint a megfigyelőrendszer technikai kialakításával és üzemeltetésével megbízott POLSEC ellát.

¹ http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2010/wp169_en.pdf

A töltőállomásokat üzemeltető franchise bérlők a Kötelezett jóváhagyása után és utasításai alapján, a Kötelezett által meghatározott technikai keretrendszerben végzik a megfigyelő rendszer üzemeltetését. A franchise bérlők a rögzített személyes adatok kezelésével kapcsolatos jogosultsága csupán arra terjed ki, hogy valamilyen jogsértő esemény észlelése esetén, az illetékes hatóság megkeresésére a rögzített felvételekhez hozzáférjenek és azokat a megfelelő szerv részére átadják. A rögzített adatokhoz a rendszerben kizárólag a kútvezető munkatárs férhet hozzá a Kötelezett által meghatározott keretek között.

A Kötelezett megbízása alapján POLSEC végezte el a megfigyelőrendszerek telepítését, továbbá végzi azok karbantartását és üzemeltetését valamennyi töltőállomáson.....

Az Infotv. 3. § 18. pontja alapján adatfeldolgozónak minősül az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely szerződés alapján – beleértve a jogszabály rendelkezése alapján kötött szerződést is – adatok feldolgozását végzi. Az Infotv. 3. § 17. pontja adatfeldolgozás alatt az adatkezelési műveletekhez kapcsolódó technikai feladatok elvégzését érti, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszköztől, valamint az alkalmazás helyétől, feltéve hogy a technikai feladatot az adaton végzik. Az Infotv. fenti előírásai és a WP29 vélemény alapján az elektronikus megfigyelő rendszerek POLSEC általi technikai kiépítése és üzemeltetése így adatfeldolgozói feladatnak minősül. Ezen felül a franchise bérlők kútvezetőihez delegált feladatok (a rendszerben tárolt adatokhoz való hozzáférés és azok továbbítása) is adatfeldolgozói műveletek. A személyes adatok kezelése kapcsán ezekben az esetekben önálló döntési jogkör gyakorlására nem kerül sor, az adatfeldolgozók a Kötelezett megbízása és utasításai által előre meghatározott keretrendszerben tevékenykednek.

Az Infotv. 10. § (1) bekezdése alapján az adatfeldolgozónak a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit az Infotv., valamint az adatkezelésre vonatkozó külön törvények keretei között az adatkezelő határozza meg. Az általa adott utasítások jogszerűségéért az adatkezelő felel. A Kötelezett tehát a fentiekben vázolt háromszereplős jogviszonyban egyedül felel az adatkezelői minőségből fakadó kötelezettségeikért.

A Hatóság nem állapított meg olyan, a PÁZO által adatfeldolgozóként elkövetett jogsértést, mely az Infotv.-be ütközne, ezért a Hatóság az adatvédelmi hatósági eljárás PÁZO-t érintő részét a Ket. 31. § (1) bek. j) pontja alapján megszüntette.

3. Az adatkezelés jogalapja és célja

a) Az ügyfelek adatai kezelésének jogalapja és célja

Az elektronikus megfigyelőrendszerek személy- és vagyonvédelmi célból történő üzemeltetésének törvényes jogalapját az Szvtv. vonatkozó rendelkezései adják. Az Szvtv. 31. § (1) bekezdése szerint az elektronikus megfigyelőrendszert az emberi élet, testi épség, személyi szabadság védelme, a veszélyes anyagok őrzése, az üzleti, fizetési, bank- és értékpapírtitok védelme, valamint vagyonvédelem érdekében alkalmazható. Fontos azonban, hogy az ilyen rendszer üzemeltetése csak akkor lehet jogszerű, ha a jogsértések bizonyítása, megelőzése más módszerrel nem érhető el, ahhoz elengedhetetlenül szükséges és az információs önrendelkezési jog korlátozásával arányban áll. A Kötelezett a megfigyelés célját elsősorban vagyonvédelemben jelölte meg az ügy során tett nyilatkozataiban. A mikrofonos hangrögzítés célját is vagyonvédelmi

indokokra vezette vissza, továbbá arra, hogy a rögzített hangfájlok elősegíthetik a jogsértések dokumentálását és bizonyítását.

Az Szvtv. 30. § (2) bekezdése alapján a vagyonőr elektronikus megfigyelőrendszert kizárólag magánterületen, illetve a magánterületnek a közönség számára nyilvános részén alkalmazhat, ha ehhez a természetes személy kifejezetten hozzájárul. A hozzájárulás ráutaló magatartással is megadható. Ráutaló magatartás különösen, ha az ott tartózkodó természetes személy a magánterület közönség számára nyilvános részére a megfelelő tájékoztatás ellenére bemegy.

A fentiek alapján tehát a Kötelezett által megjelölt vagyonvédelmi célból jogszerű lehet elektronikus megfigyelőrendszer üzemeltetése a töltőállomásokon, ha az az információs önrendelkezési jog korlátozásával arányban áll. Ezen felül a Kötelezettnek a töltőállomásokon működő megfigyelőrendszerrel kapcsolatban egyértelmű tájékoztatást kell elhelyeznie, amiből az érintettek tudomást szerezhetnek arról, hogy az állomáson elektronikus megfigyelés történik. Amennyiben az ilyen figyelmeztetések ellenére az érintettek a töltőállomás területére bemennek, úgy hozzájárulásukat az adatkezeléshez vélelmezni kell. A Kötelezett által kihelyezett figyelmeztető jelzések a töltőállomásokon a Hatóság véleménye alapján ebből a célból megfelelőnek tekinthetők.

b) A munkavállalók személyes adatai kezelésének jogalapja és célja

Az elektronikus megfigyelőrendszer által rögzített kép- és hangfelvételek azonban nem csak a töltőállomásokon tartózkodó ügyfelek, hanem az ott dolgozó munkavállalók személyes adatait is szükségszerűen rögzítik. Ez különösen igaz jelen ügyben, mivel a kasszapultban dolgozó munkavállalók hangját a képfelvételek mellé külön is rögzítette a rendszer az ügyfelek hangjával együtt. Ezért a rendszer nem csak az ügyfelek személyes adatainak védelméhez fűződő jogát, hanem ezzel egyidejűleg a munkavállalók e jogát is korlátozza.

Az Mt. 9. § (2) bekezdése alapján a munkavállaló személyiségi joga (így a személyes adatok védelméhez fűződő jog) akkor korlátozható, ha a korlátozás a munkaviszony rendeltetésével közvetlenül összefüggő okból feltétlenül szükséges és a cél elérésével arányos. A személyiségi jog korlátozásának módjáról, feltételeiről és várható tartamáról a munkavállalót előzetesen tájékoztatni kell.

Amennyiben a munkavállaló személyes adatai kezelésére kerül sor, úgy őt az Mt. 10. § (2) bekezdése, valamint az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapján előzetesen tájékoztatni kell az adatkezelés lényeges követelményeiről. Az adatkezelés akkor jogszerű, ha az adatkezelő az adatkezeléssel kapcsolatban betartja az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdésében nevesített alapelveket, így különösen a célhoz kötött és a tisztességes adatkezelés elvét, valamint a szükséges és arányos adatkezelés követelményét. A fentiek alapján a munkavállalók személyes adatainak kezelése jogszerű lehet abban az esetben, ha a fenti törvényi követelményrendszernek megfelel.

A Kötelezett az elektronikus megfigyelőrendszert vagyonvédelmi célból kívánja üzemeltetni és nem a munkavállalók által elvégzett munka ellenőrzése céljából. A vagyonvédelmi célból üzemeltetett kamerarendszerek legtöbbször szükségszerűen kezelik a munkavállalók személyes adatait is, mivel ők is láthatóak lehetnek a felvételeken. A Hatóság álláspontja szerint a munkavállalók adatainak ilyen kezelése jogszerű lehet akkor, ha a rendszer működéséről, céljáról és az őket megillető jogokról a munkavállalók előzetesen megfelelő tájékoztatást kapnak, illetve a rendszer a vagyonvédelmi célon túl nem irányul az ő megfigyelésükre.

4. Az adatkezelés szükségessége és arányossága

a) Az ügyfelek adatai kezelésének szükségessége és arányossága

Az Szvtv. már fentiekben is említett rendelkezései szerint a vagyonvédelmi célból telepített elektronikus megfigyelőrendszer üzemeltetésének jogszerűségéhez az szükséges, hogy a jogsértések bizonyítása, megelőzése más módszerrel ne legyen elérhető, továbbá az elengedhetetlenül szükséges legyen és az információs önrendelkezési jog korlátozásával arányban álljon. Az adatkezelőnek igazolnia kell azt, hogy az általa működtetett rendszer összhangban áll az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdésében szereplő célhoz kötöttség elvével.

A piaci szereplők által követett és a Hatóság által is elfogadott gyakorlat és jogértelmezés szerint a kamerás megfigyelés esetkörébe tartozhat a munkahelyen tárolt, jelentős értéket képviselő eszközök, áruk, nyersanyagok, illetőleg egyéb értéktárgyak védelme céljából történő megfigyelés. A megfigyelés tárgyának tehát minden esetben az értéket képviselő vagyontárgyat kell tekinteni. Az általános gyakorlat szerint az üzemanyag-töltő állomásokon az ott tárolt jelentős értéket képviselő áruk, eszközök, értéktárgyak védelme érdekében az üzemeltetők kamerás megfigyelést alkalmaznak. A kamera látószöge a céljával összhangban álló területre irányulhat. Az üzemeltető a kamerarendszert kizárólag a saját tulajdonában álló épületrészek, helyiségek és területek, illetőleg az ott történt események megfigyelésére alkalmazhatja.

A Kötelezett által eszközölt kamerás megfigyelés a Hatóság véleménye szerint általánosságban megfeleltethető a Szvtv. által megkívánt szükséges és arányos adatkezelés követelményének az ilyen helyeken jellemzően megtalálható jelentős értéket képviselő tárgyak védelme érdekében, amennyiben a megfigyelésről előzetesen és megfelelően tájékoztatják az érintetteket, továbbá a felvételeket a jogszabályban megszabott ideig őrzik meg.

A Kötelezett azonban nem csak képfelvétel készítésére alkalmas elektronikus megfigyelőrendszert alkalmazott vagyonvédelmi célból töltőállomásain, hanem a kasszánál fizető ügyfelek hangját is rögzítette.

A Hatóság általános gyakorlata szerint az elhelyezett kamerák által rögzített képfelvétel mellé hang rögzítése aránytalan módszernek minősül a személyes adatok védelme szempontjából, mivel a megfigyelt érintett (jelen esetben: a fizető vendég) hangján kívül mások hangja és így személyes adatai kerülhetnek indokolatlanul rögzítésre. A Kötelezett a Hatóság ezen álláspontjára reagálva, a válaszaiban felhívta arra a figyelmet, hogy hangfelvétel készítésére csak korlátozott hatókörben kerül sor, így kizárólag a kasszánál fizető vendég és őt kiszolgáló alkalmazott hangja kerülhet rögzítésre, ezért a lehető legkisebb mértékben kerül csak sor személyes adatok kezelésére. A rendszer a töltőállomáson tartózkodó többi ügyfél és munkavállaló hangját nem rögzíti.

A Hatóság álláspontja és jogértelmezése a fizető vendégek hangjának vagyonvédelmi célból történő rögzítésével kapcsolatban, hogy az az alábbi szempontok miatt nem feleltethető meg az Infotv. 4. § (2) bekezdésében lefektetett szükséges és arányos adatkezelés követelményének. Az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdéseiben megfogalmazott elvből az következik, hogy csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen és a cél elérésére alkalmas. Ezen alapelv figyelembevételével szavatolja, hogy az adatkezelés céljára tekintettel csupán a legszűkebb, indokolt adatkör kezelésére kerül sor (adatminimalizálás elve).

Vagyonvédelmi célból a megfelelően rögzített képfelvétel (különösképpen az egész üzemanyag-töltő állomás megfigyelése esetén) kellőképpen jó minőségű és jól felhasználható,

elégséges bizonyítékot szolgáltat a jogsértések megelőzése és bizonyítása céljából. Nem egyeztethető össze az Infotv. és Szvtv. fentiekben már hivatkozott előírásai által megkívánt szükségesség és arányosság követelményével a képfelvételek rögzítése mellé a hang rögzítése is, mivel az szinte minden esetben felesleges és így az elérendő céllal arányban nem álló adatkezelést eredményez és túlságosan nagy beavatkozás a magánszférába.

.....Tekintettel azonban arra, hogy Kötelezett az egész ország területén működtet állomásokat (összesen 164-et), amelyekből összesen kasszapultjába került felszerelésre mikrofon, ezért a felvételek rögzítése jelentős számú, akár több százazres nagyságrendű ügyfelet érintett A Hatóság felhívásaira sem a Kötelezett, sem az eljárásba ügyfélként bevont PÁZÓ nem tudott olyan konkrét esetet megjelölni, amikor vagy a nyomozó hatóságok tartották szükségesnek a hangfelvételek bizonyítékként történő lefoglalását, vagy az valamilyen más vagyónvédelemmel kapcsolatos esetben szükséges volt. A Kötelezett által hivatkozott egyetlen ügy (.....) a kasszánál törtétekről hangfelvétel rögzítésének szükségességét nyilvánvalóan nem támasztja alá, mivel a bizonyításnál releváns tények a töltőállomás épületén kívül történtek.

.....A Kötelezett által megküldött, a töltőállomásokon kitett figyelmeztető jelzés szerint „egy támadás vagy betörés nem éri meg – nem tartunk nagyobb mennyiségű készpénzt a pénztárban.” A pénzforgalommal kapcsolatban így elektronikusan rögzített adatok állnak rendelkezésre, a fizető vendégekről pedig több szögből folyamatosan képfelvétel készül. A pénzforgalom vagyónvédelmi célú ellenőrzése szempontjából így nagy mennyiségű adat áll rendelkezésre.

A Hatóság álláspontja, hogy a fizetési műveletek biztonságának szavatolása érdekében a kasszánál fizető vendég hangjának rögzítése sérti a cél elérésére alkalmas legszűkebb adatkör kezelésének elvét, akkor is, ha arra csupán korlátozott hatósugárban kerül sor. A jogsértések bizonyítására a kamerafelvétel, az elektronikus fizetési műveletekhez kapcsolódó banki tranzakciók adatai és a kassza készpénzforgalmára vonatkozó adatok olyan mennyiségű és minőségű személyes adatot tartalmaznak, amely mellett egy pár másodperces hanganyag rögzítése teljességgel felesleges és irreleváns az utólagos bizonyítás szempontjából. Mivel a kialakított rendszer úgy működik, hogy a kamerafelvétellel együtt kerülne sor hangrögzítésre, amikor az ügyfél fizet, ezért képfelvétel és a tranzakciós adatok is mindig rendelkezésre állnak. A hang rögzítése túllép a minimálisan kezelhető adatok körén. Kötelezett által megjelölt vagyónvédelmi cél érvényesülése a hangfelvétel rögzítése nélkül is elérhető.

A Hatóság álláspontja szerint a hangfelvételnek egyedül a verbálisan elkövethető jogsértések (pl. rágalmozás, becsületsértés bűncselekménye) bizonyítása esetén lehetne relevanciája. Ez tágabb kör, mint Kötelezett által megjelölt vagyónvédelmi cél, továbbá a jellemzően kisebb súlyú, magánvádra üldözendő bűncselekmények bizonyításához fűződő társadalmi érdek nem indokolhat önmagában ilyen kiterjedt adatgyűjtést.

b) A munkavállalók személyes adatai kezelésének szükségessége és arányossága

A mikrofonos hangrögzítési gyakorlat azt eredményezte, hogy nem csak a fizető vendég, hanem a kasszánál álló munkavállaló hangja is felvételre került. Az Mt. már fentiekben hivatkozott 9. § (2) bekezdése, és 10. § (2) bekezdése alapján a munkavállalóknak a személyes adataik védelméhez fűződő joga a munkaviszony rendeltetésével közvetlenül összefüggő okból, feltétlenül szükséges és a cél elérésével arányos mértékben korlátozható. A munkavállalót előzetesen tájékoztatni kell a személyes adatai kezeléséről.

A Hatóság álláspontja szerint a vagyonvédelmi szempontokon túl a munkavállalók személyiségi jogainak korlátozása szempontjából sem feleltethető meg a hangrögzítési gyakorlat a szükséges és arányos adatkezelés követelményének. A munkavállalók személyes adatainak kezelése a munkavállaló munkáltató általi ellenőrzése kapcsán merülhet fel az Mt. 11. § (1) bekezdése alapján. Kötelezett ezt az adatkezelési célt nem jelölte meg, hiszen a rendszert kizárólag vagyonvédelmi célból kívánta alkalmazni. A technikai kialakítás miatt azonban elengedhetetlen, hogy a munkavállalók személyes adatait is kezelő rendszer kapcsán ezt a szempontot is figyelembe vegye a Kötelezett.

A Hatóság ehelyütt csupán visszautal a határozat jelen pontjának fenti a) alpontjában kifejtettekre, amely alapján a képek mellé hang rögzítése a kialakult gyakorlat szerint aránytalan módszernek minősül a személyes adatok védelme szempontjából. Kivételt képezhet, ha a hangfelvétel készítése az ellátott és ellenőrzendő munkakör kapcsán kifejezetten indokolható. Az ügy kapcsán ilyen szempont Kötelezett részéről nem merült fel.

c) Az adatkezelés szükségességével és arányosságával kapcsolatos megállapítások

A Kötelezett a fentiekben kifejtettek miatt megsértette az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakat az előre meghatározott célnak megfelelő, elengedhetetlenül szükséges és azzal arányban álló adatkezelés követelményével kapcsolatban. Ennek indoka, hogy az általa megjelölt vagyonvédelmi cél elérése érdekében felesleges, azzal arányában nem álló adatkezelést folytatott a kasszánál tartózkodók hangjának rögzítésével.

5. A rögzített felvételek megőrzésének időtartama

A Kötelezett a kép- és hangfelvételek tárolásának időpontját a korábban lefolytatott vizsgálati eljárás során egységesen 30 napban határozta meg az adatkezelési tájékoztatójában, ezen időtartam szükségességét viszont nem indokolta és annak jogalapját sem jelölte meg. A Kötelezett a Hatóság korábbi felszólításai ellenére sem csökkentette a tárolás időtartamát az Szvtv. 31. § (2) bekezdésében meghatározott három munkanapos időtartamra. Először arra hivatkozott, hogy az egyes töltőállomásokon a szokásos napi készpénzforgalom....., ami alapján az Szvtv. 31. § (3) bekezdésének c) pontja lehetősége biztosít számára a felvételek harminc napos tárolására.

A készpénzforgalomra vonatkozó fenti nyilatkozatát a Kötelezett a Hatóság kérésére azonban nem támasztotta alá semmilyen konkrét bizonyítékkal, ellenben a felvételek tárolásának időtartamát felemelte 60 napra. A Kötelezettnek a véleménye szerint erre az Szvtv. 31. § (4) bekezdés a) pontja alapján van lehetősége. Az Szvtv. ezen pontja alapján a pénzügyi szolgáltatást és kiegészítő pénzügyi szolgáltatást folytatóknak lehetősége van a képfelvételek 60 napos tárolására, amennyiben a rögzítés célja a feladataik ellátásához szükséges, közönség számára nyilvános magánterület védelme.

A Kötelezett véleménye szerint a töltőállomásokon a vendégek rendszeresen fizetnek bankkártyával, ami pénzforgalmi szolgáltatásnak minősül a Hpt. 6. § (1) bekezdés 87. pont e) alpontja alapján. Mivel ezek alapján a töltőállomások pénzforgalmi szolgáltatást nyújtanak, ezért a felvételek tárolására az Szvtv. 60 napot enged.

A Hatóság alábbiakban kifejtett álláspontja szerint a töltőállomásokon kínált áruk és szolgáltatások ellenértékének bankkártyás, vagy más elektronikus kifizetése nem minősül a Hpt. 6. § (1) bekezdés

87. pont e) alpontja alapján olyan pénzügyi vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatásnak, amely indokolná a közönség számára nyilvános magánterület védelme érdekében az Szvtv. 31. § (4) bekezdés a) pontja alapján megengedett 60 napos felvételtárolást.

A Hpt. 1. § (1)-(2) bekezdései határozzák meg a törvény területi és tárgyi hatályát. Ezek alapján a Hpt. előírásait a Magyarország területén végzett, a Hpt-ben meghatározott pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási és bankképviselési tevékenységre, önkéntes intézményvédelemre, valamint betétbiztosításra kell alkalmazni. A Hpt. 1. § (2) bekezdés a) pontja szerint a törvény rendelkezései alkalmazandók a pénzügyi intézmények Magyarország területén történő alapítására, létesítésére, működésére. A Hpt. területi és tárgyi hatálya tehát kijelöli, hogy annak előírásait a magyarországi pénzügyi intézmények működésére kell alkalmazni.

A Hpt. 7. § (1) bekezdése határozza meg a pénzügyi intézmény fogalmát, amely alapján ennek minősül a hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás. A 7. § (2) bekezdése továbbá kimondja, hogy pénzügyi szolgáltatást – ha törvény eltérően nem rendelkezik – kizárólag pénzügyi intézmény végezhet. A Hpt. előírásai tehát a hitelintézetekre és pénzügyi vállalkozásokra terjednek ki, és kizárólag ezen intézmények nyújthatnak pénzügyi szolgáltatást.

A Kötelezett gazdasági tevékenysége üzemanyag kereskedelemre, ehhez kapcsolódóan töltőállomások üzemeltetésére és különböző járulékos szolgáltatások nyújtására terjed ki. A Kötelezett nem hitelintézetként vagy pénzügyi vállalkozásként működik a piacon, pénzügyi szolgáltatások nyújtását a cégkivonata sem jelöli meg, mint tevékenységi kört.

A Hpt. Kötelezett által hivatkozott 6. § (1) bekezdés 87. pont e) alpontja pénzforgalmi szolgáltatásnak tekinti a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz kibocsátását, valamint elfogadását. A bankkártya (mint készpénz-helyettesítő fizetési eszköz) kibocsátása és elfogadása ezért valóban pénzforgalmi szolgáltatásnak minősül a Hpt. szerint, de csak abban az esetben, ha azt hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás végzi. A fogalom olyan kiterjesztő értelmezése, amely szerint valamennyi olyan piaci szereplő bevonható ebbe a körbe, amely lehetővé teszi szolgáltatásaiért a bankkártyás fizetést, ellentétes lenne a Hpt. intézményi hatályára vonatkozó rendelkezésekkel.

A fentiek alapján a Kötelezettnek nincs arra lehetősége, hogy az Szvtv. 31. § (4) bekezdés a) pontja alapján 60 napig tárolja a kamerafelvételeket arra hivatkozással, hogy a töltőállomásain pénzforgalmi szolgáltatást nyújt a bankkártyás fizetés biztosításának lehetőségével. A Kötelezettnek csupán három munkanap áll rendelkezésére a felvételek tárolására az Szvtv. 31. § (2) bekezdése alapján, kivéve, ha a (3) bekezdés c) pontját (ötmillió Ft-os vagy ezt meghaladó készpénzforgalom) alátámasztó adatot tudna bizonyítani.

A Hatóság megjegyzi, hogy az Szvtv. 31. § (3) bekezdés c) pontja alapján akkor van lehetőség a felvételek 30 napig való tárolására, ha „annak rögzítésére a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szerinti legalább jelentős értékű pénz, értékpapír, nemesfém, drágakő biztonságos tárolása, kezelése, szállítása érdekében kerül sor.” A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § (6) bekezdésének c) pontja határozza meg, hogy az érték jelentős, ha annak az összege ötmillió és ötvenmillió forint közé esik.

Tehát a felvételeket akkor lehet vagyonivédelmi célból 30 napig megőrizni, ha arra legalább ötmillió forint értékű képviselő pénz, értékpapír, nemesfém, drágakő tárolásával, kezelésével vagy szállításával összefüggésben kerül sor. A törvény megfogalmazása feltételezi, hogy az ekkora értékű készpénznek, illetve egyéb vagyontárgynak fizikailag jelen kell lennie az őrzés, kezelés, szállítás során, mivel ez indokolhatja a fokozott figyelmet. A készpénzben és elektronikusan

megvalósuló fizetési műveletek biztosítására nem indokolt kiterjeszteni ezt a szabályt, különös tekintettel arra, hogy a szolgáltatásokért ma már a vevők jellemzően elektronikusan (bankkártyával) fizetnek, a védendő vagyontárgy tehát fizikailag jelen sincs a szolgáltatás ellenértékének kiegyenlítésekor. A felvétel 30 napig történő tárolására csak abban az esetben lenne lehetőség, ha az egyes töltőállomásokon a kasszában rendelkezésre álló készpénzmennyiség átlagosan és jellemzően meghaladná az ötmillió forintot. Ennek ellentmond a Kötelezett már hivatkozott azon, kutaknál kifüggesztett tájékoztatása is, hogy nem tart nagyobb mennyiségű készpénzt a pénztárban.

A Kötelezett a fentiekben kifejtettek miatt megsértette az Infotv. 4. § (2) bekezdésében foglaltakat az adatkezelés szükséges ideig tartó követelményével kapcsolatban, mivel a felvételeket kellő jogalap nélkül, a vonatkozó szektorális normák (Szvtv., Hpt.) előírásainak is ellentmondva, túl hosszú ideig kezelte, illetve kezeli jelenleg is.

6. Az érintettek tájékoztatásának kötelezettsége

a) A töltőállomásokon tartózkodó ügyfelek tájékoztatása

A Kötelezett az elektronikus megfigyelőrendszer útján történő adatkezelésről a „tájékoztató” megnevezésű dokumentumban tájékoztatja az érintetteket, továbbá az adatkezelés tényére a töltőállomásokon kifüggesztett figyelmeztető jelzésekkel is felhívja a figyelmet. A dokumentum a töltőállomásokon bárki számára elérhető.

A tájékoztató a Kötelezettet nevezi meg adatkezelőként, majd a megfigyelés jogalapjaként az Szvtv. 26. § (1) bekezdés e) pontjára, a 31. § (4) bekezdés a) pontjára és az Infotv-re, mint általános háttérnormára hivatkozik. A tájékoztató szerint a töltőállomás azon helyisége, melyben a kassa található, ebből a célból hangrögzítéssel is biztosított helyiség. A kamerarendszer felvételei zárt rendszeren keresztül kerülnek rögzítésre és tárolásra. A felvételek tárolásának időtartama felhasználás hiányában a rögzítéstől számított 60 nap az Szvtv. 31. § (4) bekezdés a) pontja alapján. A tájékoztató a fentiekben túl tartalmazza a felvételek megismerésére jogosult személyeket (OMV töltőállomás üzemeltetője) és az érintettet megillető jogokról szóló részletes tájékoztatást (tájékoztatáshoz, helyesbítés és törlés indítványozásához, továbbá az adatkezelés elleni tiltakozáshoz való jog). A tájékoztatás általánosságban hivatkozik az adatfeldolgozó és az adatkezelő közötti felelősségi viszonyra, azonban az adatfeldolgozók személyét nem jelöli meg.

A Hatóság álláspontja szerint a tájékoztató kellően részletesen tájékoztatja az érintetteket az őket megillető jogokról, azonban az további pontosításra szorul az adatfeldolgozók személyének pontos megjelölését, illetve a feladataikat illetően. A határozatban fentebb kifejtettek értelmében a POLSEC és a mindenkori franchise bérlő (a bérlő személye töltőállomásonként eltérhet) minősül adatfeldolgozónak a jogviszonyban. Az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapján az érintett tájékoztatni kell az adatfeldolgozó személyéről, így ezen információkat szükséges pótolni a dokumentumban.

A kamerarendszeren keresztül rögzített felvételeken látható személyes adatok kezelésének jogalapját a dokumentum az Szvtv. 26. § (1) bekezdés e) pontjában és 31. § (4) bekezdésében jelöli meg. A jogalap tekintetében szükséges kijavítani a tájékoztatót, mivel az jelenleg az Szvtv. azon szakaszára hivatkozik, amely a felvételek megőrzését 60 napig teszi lehetővé. A határozat előző IV./5. pontjában kifejtettek szerint azonban erre a Kötelezettnek nincs jogszabályi felhatalmazása, így a helyes jogalap a tárolás tekintetében az Szvtv. 31. § (2) bekezdése. Értelemszerűen a tájékoztatóból ezért törölni kell „a pénzügyi szolgáltatást és kiegészítő pénzügyi

szolgáltatást folytatónak a feladataik ellátásához szükséges magánterület védelmét” is, mint megjelölt adatkezelési célt.

A tájékoztató a fentiekén túl továbbra is tartalmazza, hogy a töltőállomás kizárólag azon helyisége, melyben a kassza található, ebből a célból hangrögzítéssel is biztosított helyiség, holott a Kötelezett tájékoztatása alapján a hangrögzítési gyakorlat korábban megszüntetésre került. A rész a hangrögzítéssel kapcsolatban így értelemszerűen törlendő a tájékoztatóból.

A dokumentum a fentieket leszámítva a Hatóság álláspontja szerint kellően részletes tájékoztatást tartalmaz az adatkezelésről és az érintetteket az Infotv. alapján megillető jogokról.

b) A töltőállomásokon dolgozó munkavállalók tájékoztatása

.....Az állomásokon működő megfigyelőrendszerek működéséről és ezeken keresztüli adatkezelésrőlkell elsősorban ezért tájékoztatást adniuk munkavállalók részére az Mt. 10. § (2) bekezdése és 11. § (2) bekezdése szerint.

A Hatóság bekérte PÁZÓ megfigyeléssel kapcsolatos munkavállalók részére szóló tájékoztatóját. A tájékoztató szövege azonos azzal a „Tájékoztató” elnevezésű dokumentummal (lásd az előző alpontot), amelyet a Kötelezett korábban megküldött a Hatóságnak. Az ügyfelek és a munkavállalók tehát azonos tájékoztatást kapnak a vagyonsvédelmi kamerarendszerrel kapcsolatban.

A tájékoztató szövegének kijavításával kapcsolatban a Hatóság az előző alpontban kifejtetteket tekintve irányadónak, azonban a munkavállalókat arról a tényről is szükséges a fentiekén túl külön tájékoztatni, hogy a rendszer nem az elvégzett munka ellenőrzését, hanem csupán vagyonsvédelmi célokat szolgál. A rendszer által a munkavállalókról kezelt adatokat a munkavégzés ellenőrzése céljából nem lehet felhasználni.

c) Az érintettek tájékoztatásával kapcsolatos megállapítások

A Kötelezett a fenti a)-b) alpontokban kifejtettek miatt megsértette az Infotv. 20. §-ban előírt előzetes tájékoztatási kötelezettséget, mivel a tájékoztatókban nem adott teljes körű tájékoztatást az érintettek részére az adatfeldolgozásban érintettek személyéről. A tájékoztatók ezen felül a jogszerűnek tekinthető megőrzési időtartamok, és a hangrögzítés vonatkozásában is kijavításra szorulnak. Végül a munkavállalók munkaviszonnyal kapcsolatos ellenőrzésének kizárása vonatkozásában is szükséges a tájékoztató pontosítása. A jelenlegi tájékoztatási gyakorlat ezért ellentétes az Infotv. által előírt előzetes tájékoztatási kötelezettség elvével.

7. Fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdései és a 20. § (1)-(2) bekezdésének megsértése miatt a rendelkező részben foglaltak szerint döntött és jelen határozatban Kötelezettet adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

Jelen határozat természetesen nem tanúsítja a Kötelezett által végzett adatkezelés jogszerűségét azon kérdésekben, melyek vizsgálatára az adatvédelmi hatósági eljárás során nem került sor.

V. Az alkalmazott szankció és indokolása:

Jelen határozat a Ket. 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékességét a polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól húszmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés megállapítása esetén. A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján határozta meg.

A Hatóság a bírság kiszabása során figyelembe vette az ügy összes körülményeit, így különösen az érintettek számát, a jogsértés súlyát és a jogsértés ismétlődő jellegét az alábbi szempontok szerint:

- Az érintettek száma: A Kötelezett gazdasági tevékenysége az ország egész területére kiterjed, franchise rendszerén keresztül összesen 164 üzemanyag töltőállomást üzemeltet, amelyekből összesen kasszapultjába került felszerelésre mikrofon. Ezért jelentős számú, akár több százazres nagyságrendű ügyfelet érintett a hangrögzítés 2017. júniusáig tartó időszakában. Ezen felül képfelvétel készítésére alkalmas kamerás megfigyelőrendszer a Kötelezett valamennyi franchise kútjában üzemel. A képfelvételek őrzésének túl hosszú ideje, továbbá a hibás tájékoztatás miatti jogsértő állapot pedig a határozat meghozatalának napjáig fennáll.
- A jogsértés súlya: A Kötelezett az Infotv. több alapvető rendelkezését is megsértette, a vizsgálati eljárás során ismételt felszólításra sem hagyott fel a jogsértő gyakorlatával, ezen felül jelentős számú érintett személyes adatát kezelte és kezeli a mai napig jogellenesen hosszú időn keresztül. Kötelezett által elkövetett jogsértés ezért súlyosnak minősül. A Kötelezett továbbá a Hatóság korábbi felszólításai és útmutatásai ellenére sem tájékoztatta megfelelően az érintetteket a személyes adatok kezelésével kapcsolatban, a tájékoztatója pedig a mai napig nem felel meg a jogszabályi követelményeknek.
- A jogsértés ismétlődő jellege: A Kötelezett az ország egész területén, folyamatosan folytatja gazdasági tevékenységét és ehhez kapcsolódó adatkezelését.
- A Kötelezett évről-évre rendkívül jelentős bevételt realizáló, a magyar piacon nagy gazdasági súllyal jelen lévő multinacionális nagyvállalat, amelytől a piacon elfoglalt pozíciója miatt fokozottan elvárható a jogszabályoknak való megfelelés.

Bírságnövelő tényezőként vette figyelembe a Hatóság, hogy a Kötelezett által végzett kamerás és hangrögzítéses adatkezeléssel érintettek köre rendkívül széles, gyakorlatilag – állampolgárságtól is függetlenül – bárkit érinthetett, illetve érint a mai napig, aki az elmúlt években a Kötelezett franchise rendszerében üzemeltetett töltőállomásokon tartózkodott és vásárolt.

A Hatóságnak a kiszabott bírságösszeg meghatározásakor figyelemmel kellett lennie a bírsággal elérni kívánt generálpreventív célra is.

Bírságcsökkentő tényezőként vette azonban figyelembe azt a Hatóság, hogy a Kötelezett a hatósági eljárás megindítása után szinte azonnal megszüntette a hangrögzítéssel kapcsolatos, már a vizsgálati eljárásban is kifogásolt jogellenes adatkezelői gyakorlatát.

A bírságösszeg meghatározása során a Hatóság figyelembe vette Kötelezett gazdasági súlyát, akinek 2016 évben a nyilvánosan elérhető eredménykimutatása alapján 285.813.715.000 Ft értékesítésből származó nettó árbevétele volt.

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzáttutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírságösszeg befizetésére.

A késedelmi pótlék mértékéről szóló tájékoztatás az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (3) bekezdése szerint a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

A Ket. 74. §-a alapján a Kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében, annak igazolásával kérheti a Hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, ha rajta kívülálló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

A határidő lejárta után az ügyfél – feltéve, hogy a végrehajtást még nem indították meg – az igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a Hatóság elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás megindításáról is.

A fizetési kedvezmény iránti eljárásért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 29. § (1) bekezdése értelmében 3.000 Ft illetéket kell fizetni. Az Itv. 73. § (1) bekezdésének megfelelően a közigazgatási hatósági eljárási illetéket az eljárás megindításakor illetékbélyeggel az eljárást kezdeményező iraton, azaz a kérelemre felragasztva kell leróni.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az Itv. 43. §-ának (3) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A határozatnak a Hatóság honlapján történő nyilvánosságra hozatalát a nagyobb számú érintett jogainak védelme érdekében az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendeltem el.

A Ket. 127. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú hatóság megindítja a végrehajtást, ha megállapította, hogy a végrehajtható döntésben elrendelt kötelezettség teljesítése határidőre nem, vagy csak részben, vagy nem az előírásoknak megfelelően történt.

A Ket. 134. § d) pontja értelmében, ha a végrehajtás meghatározott cselekmény elvégzésére vagy meghatározott magatartásra irányul, a teljesítés elmaradása esetén a végrehajtást foganatosító szerv, ha a teljesítés elmaradása a kötelezettnek felróható, a kötelezettel szemben vagyoni helyzete és jövedelmi viszonyai vizsgálata nélkül eljárási bíróságot szabhat ki.

A Hatóság az eljárás során – az ügyintézési időbe be nem számítandó időszakok figyelembe vételével – az ügyintézési határidőt nem lépte túl.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2017. október 24.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár